

Janette Grönfors: Romanikielen digimateriaalin julkaisutilaisuus 12.3.2024, Oulu

ARVOISAT KUULIJAT

Tuon terveiseni sosiaali- ja terveysministeriöstä, jossa työskentelen romanipolitiikan parissa sekä valtakunnallisen romaniasiain neuvottelukunnan pääsihteerinä.

On ilo olla mukana täällä Oulussa, jossa on osaltaan tehty yhteistyössä merkittävää työtä romanikielen elvyttämiseksi.

Romanikieli on uhanalaisessa asemassa ja toimenpiteitä tarvitaan sen elvyttämiseksi.

Romanikielen elvyttämisohjelman valmistelu oli yksi Suomen toisen romanipoliittisen ohjelman tavoitteista vuosille 2018–2022 (Rompo2), ja siitä vastasi Opetushallitus. Ohjelma julkaistiin vuonna 2022.

Ohjelma sisältää 11 laajempaa toimenpide-ehdotusta kielen vahvistamiseksi. Elvyttämisen tavoitteena on lisätä romanikielisten määrää, laajentaa kielen käyttöalueita ja lisätä kielen elinvoimaa. Tällä hetkellä vain noin kolmannes romaniväestöstä käyttää tätä uhanalaista kieltä.

Elvyttämisohjelman toimenpide-ehdotuksia on sisällytetty myös Suomen kolmanteen romanipolitiiseen ohjelmaan (Rompo3), toimenpiteisiin vuosille 2023–2030.

Ohjelmassa esitetään muun muassa, että yliopistossa selkeytetään muun muassa romanikielen opiskelijan opintopolkua päteväna opettajana. Lisäksi tulee varmistaa, että romanikielen opettajia ja eri kielikerhojen ohjaajia on riittävästi.

Elvytysohjelmassa ehdotetaan romanikielen opetuksen tueksi etäyhteyksiä hyödyntävää pilottihanketta ja romanikielen opetusmateriaalien jatkokehittämistä.

Ohjelmassa esitetään myös, että romanikielistä kulttuuria vahvistetaan toteuttamalla romanikielisiä lastenohjelmia. Osa ehdotetuista toimenpiteistä on käynnistetty jo vuosi sitten, osa hankkeista on jo päättyneet ja uusia on myös käynnistynyt.

Suomen Kulttuurirahasto tukee merkittävästi Suomen romanikielen sekä romanitaiteen ja -kulttuurin elvyttämistä miljoonalla eurolla vuosina 2023–2030.

JA LOPUKSI VIELÄ ARVOISAT KUULIJAT

Kieli on osa identiteettiä. Nuoret romanit ovat avainasemassa uusien nykyaikaisten välineiden/ohjelmien ja materiaalien käyttäjinä ja siksi digimateriaalin ja ennen kaikkea sen aika on tullut myös romanikielen elvyttämiseen tähtäävissä opetusmateriaaleissa.

Kiitos ja onnittelut koko työryhmälle, sen vetäjälle Henry Lindgrenille sekä romaninuorille arvokkaasta työstänne. Tuote on nyt saatu valmiiksi ja voimme juhlistaa sitä tässä julkaisutilaisuudessa täällä Oulussa, upeassa Kulttuuritalo Valvessa Valve-salissa.

Tiedämme jo nyt, että romanikielen elvyttämiseen tähtäävä työ jatkuu Oulussa ja uutta digimateriaalia tehdään lisää.

Kiitos!